

Sygn. akt I PK 63/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lipca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Maciej Pacuda (przewodniczący)

SSN Katarzyna Gonera

SSN Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa H. S.

przeciwko Urzędowi Skarbowemu K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 lipca 2012 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 11 października 2011 r.,

1) zmienia zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w K. w jego pkt I. w ten sposób, że zamiast kwoty 34.875,71 zł (trzydzieści cztery tysiące osiemset siedemdziesiąt pięć 71/100), zasądza od pozwanego Urzędu Skarbowego na rzecz H. S. kwotę 23.681,34 zł (dwadzieścia trzy tysiące sześćset osiemdziesiąt jeden 34/100) z pominięciem odsetek ustawowych od kwoty w łącznej wysokości 11.194,37 zł (jedenaście tysięcy sto dziewięćdziesiąt

cztery 37/100), zasądzonych w zaskarżonym wyroku poczynając od 1 lutego 2008 roku;

2) w pozostałym zakresie skargę kasacyjną oddala;

3) znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Powód H. S. wniósł w pozwie o zasądzenie od pozwanego Urzędu Skarbowego K. kwoty 49.007 zł z odsetkami ustawowymi tytułem części wynagrodzenia, za każdy miesiąc okresu maj 2007 r. – lipiec 2008 r., o jakie pozwany pracodawca bezprawnie zaniżył należne powodowi z mocy ustawy wynagrodzenie za pracę i kwoty o jaką została zaniżona nagroda jubileuszowa wypłacona mu w maju 2008 r.

Wyrokiem z 19 stycznia 2011 r. Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił powództwo.

Podstawę wyroku Sądu Rejonowego stanowiły następujące ustalenia. W dniu 1 marca 1990 r. powód zawarł z pozwanym umowę o pracę na czas nie określony, na stanowisku starszego komisarza skarbowego. Aktem mianowania z dnia 11 października 1991 r., na podstawie art. 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (dalej ustawa o p.u.p.), został mianowany na stanowisko Zastępcy Naczelnika Urzędu Skarbowego K. Naczelnik Urzędu Skarbowego ustalił dla powoda warunki wynagradzania na nowym stanowisku, w piśmie datowanym na 11 października 1991 r. W dniu 4 stycznia 2007 r. powód został odwołany z zajmowanego stanowiska. Po uzgodnieniu z p.o. Naczelnika Urzędu Skarbowego możliwości wyboru stanowiska pracy od 5 stycznia 2007 r. powód objął obowiązki starszego komisarza skarbowego w Dziale Podatków Pośrednich. Do 30 kwietnia 2007 r. otrzymywał wynagrodzenie w wysokości przysługującej mu na stanowisku zastępcy Naczelnika US. Od 1 maja 2007 r. pobierał przyznane mu przez pracodawcę wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 3.451,53 zł miesięcznie, z dodatkiem za wysługę lat. Wynagrodzenie to wzrastało w związku z przyznawanymi podwyżkami. Na podstawie wyliczeń strony pozwanej,

opartych na założeniu zasadności powództwa i niezakwestionowanych przez powoda, Sąd Rejonowy ustalił, że w spornym okresie niedopłata z tytułu wynagrodzenia powoda wynosiłaby łącznie 40.801,34 zł, a z tytułu nagrody jubileuszowej 3.731,12 zł – razem 44.533 zł. Stosunek pracy między stronami został rozwiązany 25 lipca 2008 r. na podstawie porozumienia stron, zawartego w związku z przejściem przez powoda na emeryturę. Do końca zatrudnienia u strony pozwanej powód nie zgłaszał zastrzeżeń do wysokości uzyskiwanego wynagrodzenia, a także do trybu przeniesienia na stanowisko starszego komisarza skarbowego.

Sąd Rejonowy uznał, że po odwołaniu powoda z zajmowanego stanowiska, warunki zatrudnienia powoda zostały przez strony skutecznie uzgodnione w drodze porozumienia stron. To, że powód był pracownikiem mianowanym, nie wykluczało możliwości zmiany warunków zatrudnienia na podstawie porozumienia stron. Ponadto uznał, że zasądzenie na rzecz powoda wynagrodzenia oraz niewypłaconej części nagrody jubileuszowej stanowiłoby obejście przepisów regulujących procedurę odwołania się od decyzji pracodawcy w drodze służbowej - skoro powód roszczenie opierał na twierdzeniu o niezgodnej z prawem jednostronnej decyzji pracodawcy i nie zakwestionował przeniesienia, które miało miejsce od dnia 5 stycznia 2007 r., czyli nie dochodził roszczeń ze stosunku pracy w przysługującym pracownikom mianowanym trybie służbowym (art. 38 ust. 1 i art. 39 ustawy o p.u.p.).

Wyrok Sądu Rejonowego powód zaskarżył apelacją.

Wyrokiem z dnia 11 października 2011 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 34.875,71 zł – wskazując szczegółowo kwoty wyrównania wynagrodzenia za poszczególne miesiące od maja 2007 r. do 30 kwietnia 2008 r. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi (od kwoty za dany miesiąc) od pierwszego dnia każdego miesiąca wskazanego okresu do dnia 19 stycznia 2011 r. (w zasądzonej kwocie zawarta została także kwota 3.731,12 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 1 maja 2008 r. do 19 stycznia 2011 r. tytułem wyrównania nagrody jubileuszowej); w pozostałym zakresie apelację powoda oddalił.

Sąd drugiej instancji uznał, że przez akt mianowania z 11 października 1991 r. doszło do nawiązania przez pozwanego Urząd i powoda stosunku pracy na stanowisku zastępcy naczelnika US na podstawie mianowania w znaczeniu o jakim mowa w art. 2 k.p. i art. 76 k.p. Ponieważ ani przepisy ustawy o p.u.p. ani Kodeks Pracy nie określały skutków wydania aktu mianowania z naruszeniem przepisu art. 4 ustawy o p.u.p., a akt mianowania dokonany na podstawie tego przepisu nie jest decyzją administracyjną w rozumieniu przepisów k.p.a., nie mógł być on uchylony (uznany za nieważny) w trybie kodeksu postępowania administracyjnego. Akt mianowania, choćby wydany w sposób niezgodny z przepisami wywoływał więc skutek w postaci nawiązania stosunku pracy z mianowania, który mógł być rozwiązany lub zmodyfikowany tylko w trybie określonym przepisami ustawy na podstawie której został dokonany. Od chwili mianowania ani jednostronną czynnością strony stosunku pracy, ani porozumieniem stron nie można było ukształtować treści stosunku pracy powoda, na jakimkolwiek etapie jego realizowania, w taki sposób, aby warunki jego zatrudnienia nawiązanego mianowaniem stały się mniej korzystne niż warunki gwarantowane pracownikom urzędów państwowych ustawą z 1982 r. zatrudnionym na podstawie art. 4 tej ustawy. Powód jako urzędnik państwowy mianowany nie mógł, pomimo powstania potrzeby urzędu uzasadniającej przeniesienie go na inne stanowisko po odwołaniu ze stanowiska z-cy naczelnika US, zostać postawiony w zakresie warunków wynagradzania w sytuacji gorszej niż gwarantowana mianowanym pracownikom urzędów państwowych (art. 10 ust. 1 b ustawy o pracownikach urzędów państwowych).

Sąd drugiej instancji uznał, że zgodnie z art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Nr 170, poz. 1218 ze zm.) powód był pracownikiem mianowanym do dnia 31 grudnia 2007 r. W chwili bowiem odwołania ze stanowiska, posiadał status pracownika mianowanego i konieczność jego przeniesienia na inne stanowisko wystąpiła nie z jego inicjatywy, ale z inicjatywy pracodawcy (na skutek odwołania dokonanego w dniu 4 stycznia 2007 r.). Natomiast nie podlegał zastosowaniu art. 45 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, ponieważ jego mianowanie wynikało bezpośrednio z aktu powołania na stanowisko zastępcy naczelnika urzędu

skarbowego. Stąd też podlegał zastosowaniu art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej i w konsekwencji potrzeba ukształtowania warunków wynagradzania powoda w sposób niesprzeczny z gwarancjami płacowymi określonymi w art. 10 ust. 1b ustawy o pracownikach urzędów państwowych. Ani art. 110 ust. 1 i ust. 2 ani art. 111 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej z 2006 r. nie powodowały, w odniesieniu do pracowników o jakich mowa w tych przepisach, modyfikacji warunków zatrudnienia. Stosunek pracy powoda na podstawie nominacji trwał zatem w dniu 31 grudnia 2007 r., i co najmniej do tej daty, nie można było zmodyfikować jego warunków wynagradzania, do jakich posiadał prawo w związku z mianowaniem, ponieważ art. 10 ust. 1 b ustawy o p.u.p. stanowił źródło gwarancji określonego poziomu jego wynagrodzenia w sytuacji, gdy pozbawienie go stanowiska powierzonego przy nawiązaniu stosunku pracy z nominacji, wynikało z potrzeb pracodawcy. Pomimo odwołania powoda ze stanowiska zastępcy naczelnika US wynagrodzenie do jakiego posiadał prawo na tym stanowisku nie mogło zostać zmienione przez obniżenie jego poziomu poniżej gwarantowanego przepisem art. 10 ust. 1 b ustawy o pracownikach urzędów państwowych. Taka zmiana wynagrodzenia naruszałaby także przepisy art. 18 § 2 k.p. w związku z art. 5 k.p. Niezależnie od ustalenia, że strony stosunku pracy nie zmieniły stanowiska pracy powoda w drodze porozumienia, to Sąd uznał, że takie porozumienie byłoby sprzecznym z art. 18 § 2 k.p. w związku z art. 5 k.p. ukształtowaniem warunków płacy powoda wbrew gwarancjom ustawowym określonym w art. 10 ust. 1 b ustawy o pracownikach urzędów państwowych.

Jeżeli – według Sądu drugiej instancji – do powoda zatrudnionego na podstawie mianowania miał zastosowanie art. 110 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 111 ust. 1 ustawy z 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej, a nie miał zastosowania art. 111 ust. 2 tej ustawy, to z dniem 1 stycznia 2008 r. stosunek pracy powoda z mianowania przekształcił się z mocy prawa w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Na podstawie akt osobowych powoda Sąd drugiej instancji ustalił, że powód o tym fakcie został poinformowany pismem pracodawcy z 16 stycznia 2008 r. doręczonym mu 22 stycznia 2008 r. Przekształcenie podstawy zatrudnienia z mocy prawa pozbawiło powoda gwarancji ochrony poziomu wynagrodzenia, jaką posiadał jako pracownik mianowany i stwarzało od 1 stycznia

2008 r. możliwość wypowiedzenia powodowi warunków płacy w trybie art. 42 k.p., za odpowiednim trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia, bez naruszenia gwarancji ustawowych nie mających już do powoda zastosowania po zmianie z mocy ustawy podstawy nawiązanego stosunku pracy. Ta okoliczność i zmieniony z mocy ustawy status pracowniczy powoda uzasadniał, przy zastosowaniu art. 8 k.p., nieuwzględnienie roszczenia powoda w zakresie, w jakim obejmowało ono okres od 1 maja 2008 r. do dnia rozwiązania stosunku pracy powoda. Według Sądu drugiej instancji w sytuacji, gdy uprawnienia płacowe powoda przestały podlegać ochronie na podstawie art. 10 ust. 1 b ustawy o pracownikach urzędów państwowych, a powód został o tym poinformowany 22 stycznia 2008 r., i gdy zajmował on stanowisko, na jakim innym pracownikom wykonującym pracę tożsamą rodzajowo i o takiej wartości jak praca powoda, przysługiwało wynagrodzenie nie wyższe niż pobierane przez powoda, należało roszczenie powoda o wyrównanie wynagrodzenia za poszczególne miesiące 2008 roku uznać za uzasadnione tylko w odniesieniu do okresu, jaki dobiegł końca w ostatnim dniu miesiąca, w jakim upłynąłby czas właściwie dokonanego w dniu 22 stycznia 2008 r. wypowiedzenia dostosowującego warunki wynagradzania powoda do warunków właściwych dla zajmowanego wówczas stanowiska (za okres do 30 kwietnia 2008 r. włącznie). Skoro już przy przeniesieniu w styczniu 2007 r. ujawniona została powodowi przez pracodawcę intencja zmiany warunków płacy, przez ich dostosowanie do nowego stanowiska powoda, a oczekiwanie pracodawcy nie mogło odnieść zgodnego z prawem skutku z uwagi na szczególny status pracowniczy powoda i regulację określoną w art. 10 ust. 1b ustawy o p.u.p., które odpadły od stycznia 2008 r., należało – według Sądu drugiej instancji – przyjąć, że komunikat złożony powodowi w dniu 22 stycznia 2008 r. wywarł skutek tożsamy z wypowiedzeniem warunków pracy, które rozpoczęło bieg od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego po miesiącu, o jakim mowa w art. 110 ust. 2 ustawy z 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej i zakończyło bieg po upływie trzech miesięcy (po upływie właściwego dla powoda – stosownie do przepisu art. 36 § 1 pkt 3 k.p. – okresu wypowiedzenia).

Wyrok Sądu Okręgowego strona pozwana zaskarżyła skargą kasacyjną w części uwzględniającej apelację powoda, opierając skargę na obydwu podstawach określonych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W ramach pierwszej podstawy kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.) zarzucono błędną wykładnię:

- art. 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o p.u.p. przez przyjęcie, że pomimo niespełnienia wymogów ustawowych akt mianowania powoda spowodował nawiązanie stosunku pracy na podstawie mianowania;

- art. 3 pkt 4 i art. 7 ustawy o p.u.p. oraz § 8, 9, 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1982 r. w sprawie aplikacji administracyjnej oraz ocen kwalifikacyjnych urzędników państwowych (Dz.U. Nr 39, poz. 258 ze zm.) przez przyjęcie, że można nawiązać stosunek pracy z mianowania z pracownikiem, który nie odbył aplikacji administracyjnej, nie został z niej zwolniony, ani też nie uzyskał zaliczenia stażu pracy na poczet aplikacji administracyjnej, a zatem nie spełniającym wymogów ustawowych;

- art. 110 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Nr 170, poz. 1218 ze zm.) i art. 10 ust. 1 b ustawy o p.u.p. przez niewłaściwe zastosowanie do powoda przez uznanie że powoda łączył ze stroną pozwaną stosunek pracy z mianowania, podczas gdy powód nie spełnił warunków ustawowych dla nawiązania z nim stosunku pracy z mianowania i zawarł ze stroną pozwaną umowę o pracę na czas nieokreślony;

- art. 60 k.c. w związku z art. 300 k.p. w związku z art. 7 ustawy o służbie cywilnej przez uznanie, że złożone przez powoda oświadczenie woli o przyjęciu i zaakceptowaniu proponowanych warunków pracy i płacy nie stanowi porozumienia stron zmieniającego zawartą między stronami umowę o pracę, pomimo że powód świadczył pracę na nowym stanowisku i aż do rozwiązania stosunku pracy nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń do stanowiska, wynagrodzenia, nie próbował też dochodzić swoich praw w żaden sposób;

- art. 66 w związku z art. 65 k.c. w związku z art. 300 k.p. w związku z art. 7 ustawy o służbie cywilnej przez uznanie, że złożona powodowi przez pracodawcę propozycja nowych warunków pracy i płacy nie stanowiła oferty zmiany stosunku pracy, tylko ze względu na to, że pracodawca od początku kwestionował uprawnienia powoda, podczas gdy strona pozwana od początku postępowania (już w odpowiedzi na pozew) twierdziła, że w związku z nieprawidłowościami aktu mianowania miała wątpliwości co do statusu powoda i nie mogąc rozstrzygnąć

który tryb będzie właściwy uznała, że najkorzystniejsze będzie zawarcie porozumienia zmieniającego;

- art. 65 k.c. w związku z art. 300 k.p. w związku z art. 7 ustawy o służbie cywilnej - w razie przyznania powodowi statusu pracownika mianowanego - przez nieuznanie pisma z dnia 5 stycznia 2007 r. za wystarczający sposób poinformowania pracownika z odpowiednim uprzedzeniem o zmianie warunków wynagradzania ze skutkiem następującym po utracie gwarancji płacowych z dniem 31 grudnia 2007 r., podczas gdy zmiana podstawy nawiązania stosunku pracy nastąpiła z mocy prawa i powód wiedział, że z tym dniem kończą się gwarancje wynikające z art. 10 ust. 1 b ustawy o p.u.p., znał też intencje pracodawcy;

- art 56 k.c. w związku z art. 300 k.p. w związku z art. 7 ustawy o służbie cywilnej przez jego niezastosowanie i pominięcie że czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej przewidziane, ale także wynikające z ustawy, a to w związku z nie rozważeniem skutków prawnych uprzedzenia dokonanego przez pracodawcę o zmianie wysokości wynagrodzenia powoda;

- art. 18 § 2 w związku z art. 5 k.p. w związku z art. 7 ustawy o służbie cywilnej i art. 10 ust. 1 b ustawy o p.u.p. przez przyjęcie, że pracownikiem mianowanym nie można zawrzeć porozumienia stron określającego jego warunki wynagradzania, a w związku z tym, że zawarte z powodem porozumienie jest sprzeczne z prawem i jako takie niedopuszczalne, podczas gdy w literaturze i orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że zmiana treści stosunku pracy pracownika mianowanego może nastąpić w drodze porozumienia stron;

- art. 10 ust. 1 b ustawy o p.u.p. przez przyjęcie, że stanowisko równorzędne pod względem wynagrodzenia oznacza, że pracownikowi odwołanemu ze stanowiska naczelnika urzędu przysługuje wynagrodzenie w tej samej wysokości, co przed odwołaniem ze stanowiska, a wskutek tego przyjęcie że powierzone powodowi stanowisko nie było równorzędne pod względem wynagrodzenia, pomimo że stanowisko powierzone powodowi po odwołaniu mieściło się w przedziale mnożników kwoty bazowej przyznawanej stanowiskom na średnim szczeblu zarządzania (zastępcy naczelnika urzędu), zatem było równorzędne pod względem płacowym;

- art. 110 i art. 111 § 1 ustawy o służbie cywilnej przez przyjęcie błędnej cezurę czasowej obowiązywania ochrony wynagrodzenia pracownika, którego stosunek pracy nawiązał się przez mianowanie i uznanie, że dokonane uprzedzenie o zmianie warunków wynagradzania nie wywiera skutków z dniem 1 stycznia 2008 r., lecz może być dopiero dokonane po dniu 31 grudnia 2007 r.

W ramach drugiej podstawy kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.) zarzucono naruszenie:

- a) art. 328 § 2 w związku z art. 391 k.p.c. przez wadliwe uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie wskazujące sposobu naruszenia przez sąd pierwszej instancji przepisu art. 233 k.p.c., a przez to nie poddające się kontroli kasacyjnej, jak również nie wyjaśnienie w sposób pełny podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku ustalonej przez sąd;
- b) art. 244 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez jego niezastosowanie i uznanie, że dokumenty znajdujące się w aktach osobowych powoda (w szczególności umowa o pracę, akt mianowania oraz porozumienie stron) świadczą o łączącym strony stosunku pracy z mianowania, nie świadczą o zawartym porozumieniu zmieniającym, ani też - przy hipotetycznym uznaniu że porozumienie nie zostało zawarte - o dokonany powodowi uprzedzeniu;
- c) art. 382 k.p.c. przez orzeczenie bez dokładnego rozważenia wszystkich dowodów zebranych we wcześniejszych stadiach postępowania i nie wzięcie pod uwagę, że pismo z dnia 5 stycznia 2007 r. mogło stanowić uprzedzenie o zmianie warunków wynagradzania, a także bez wskazania, dlaczego ocena dowodów przyjęta przez sąd pierwszej instancji była błędna.

W oparciu o powyższe zarzuty strona skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i oddalenie apelacji powoda w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym

kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie wyroku w części zaskarżonej i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nie są zasadne zarzuty materialnoprawnej podstawy skargi kasacyjnej odnoszące się do ustalenia podstawy zatrudnienia powoda w akcie mianowania i zachowania przez powoda statusu mianowanego urzędnika państwowego do 31 grudnia 2007 r.

Kwalifikacje prawne zaskarżonego wyroku oparte zostały na prawidłowym założeniu, o pracowniczym, zasadzonym na kodeksie pracy (art. 2 i art. 76 k.p. w związku z art. 5 k.p. i art. 4 ustawy o p.u.p.) – a nie na prawie administracyjnym – charakterze prawnym mianowania będącym podstawą nawiązania stosunku pracy z urzędnikami państwowymi zajmującymi stanowiska kierownicze lub samodzielne. Mianowanie, stosownie do wyraźnego brzmienia art. 4 ust. 1 ustawy o p.u.p. jest podstawą nawiązania „stosunku pracy”; adresat mianowania staje się pracownikiem (art. 2 k.p.). Tym co nadaje istotną charakterystykę prawną zatrudnieniu na podstawie mianowania na pewno nie jest brak oświadczenia woli każdego z podmiotów nawiązywanego stosunku pracy. Podstawową zasadą prawa pracy jest bowiem „bez względu na podstawę prawną tego stosunku” zgodne oświadczenie woli pracodawcy i pracownika (por. art. 11 k.p.). Tak więc akt mianowania powinien odpowiadać wymaganiom dla niego przewidzianym w ustawie o pracownikach urzędów państwowych (por. art. 4 ust. 2), ale, z punktu widzenia jego źródłowego znaczenia dla stosunku pracy – jest przede wszystkim oświadczeniem woli pracodawcy (czynności prawnej z zakresu prawa pracy) do którego należy odnosić konsekwencje wynikające z zasad prawa pracy a także w razie potrzeby przepisów kodeksu cywilnego na podstawie art. 300 k.p.

Naszkicowana wyżej perspektywa ewentualnego w razie potrzeby zastosowania do aktu mianowania, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o p.u.p. przepisów kodeksu pracy a także przepisów kodeksu cywilnego jest istotna ze względu na okoliczności, na które powołuje się skarżący. Chodzi o zarzut

objęcia przedmiotowym aktem mianowania powoda, chociaż nie spełniał on wymagania w zakresie aplikacji administracyjnej oraz chodzi o wadliwość formalną aktu mianowania, że nie określono w nim bezpośrednio składników i wysokości wynagrodzenia.

Nie ma racji wnoszący skargę kasacyjną, że z powołanych przez niego przepisów ustawy o p.u.p. należało wyprowadzić ocenę przeciwną kwalifikacji prawnej zaskarżonego wyroku i uznać, że z przedstawionych powodów nie doszło do nawiązania stosunku pracy z powodem na podstawie mianowania. Takich konsekwencji nie sposób – jak to prawidłowo ocenił Sąd drugiej instancji – wywieść z powołanych przepisów ustawy o p.u.p., które nie określają skutków mianowania osoby nie spełniającej określonego wymagania kwalifikacyjnego albo z powodu pominięcia w samym akcie mianowania określenia składników i wysokości wynagrodzenia. Warto – za Sądem drugiej instancji – zauważyć, że rozpoznawany w sprawie stan faktyczny dobrze „przylega” do zasad urzędniczego zatrudnienia wynikających z przepisów, w tym przepisów powołanych w skardze, ustawy o pracownikach urzędów państwowych. Zrealizowane zostały dwie zasady z art. 4 ust. 1 ustawy o p.u.p. Pierwsza dotycząca zatrudnienia urzędników państwowych na podstawie mianowania na stanowiska kierownicze lub samodzielne; na stanowisku takim został zatrudniony powód. Druga zasada również zachowana, dotyczy określenia podmiotowej kompetencji do wydania aktu mianowania. Przedmiotowy akt mianowania został zatem wydany przez właściwy do tego organ w celu realizacji ustawowego zadania ażeby stanowisko kierownicze (lub samodzielne) wykonywał urzędnik zatrudniony na podstawie mianowania. Patrząc z kolei na ustaloną sytuację faktyczną przez pryzmat czynności prawnych z zakresu prawa pracy (zdarzeń wywołujących skutki w sferze stosunku pracy) Sąd Okręgowy należycie rozpoznał to co jest decydujące dla powstania i ukształtowania treści stosunku pracy. Akt mianowania został rzeczywiście wydany przez właściwy organ, z powołaniem się na art. 4 ust. 1 ustawy o p.u.p., w okolicznościach, które nie nasuwały żadnych wątpliwości co od oświadczenia woli wyrażonego w tym akcie; oświadczenia woli które zostało przyjęte przez drugą stronę i zgodnie przez obie strony było realizowane od określonej daty nawiązania stosunku pracy (por. art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o p.u.p.) tj. od 15 października 1991 r. do 4 stycznia 2007 r.,

kiedy to wręczono powodowi odwołanie z dotychczas zajmowanego – na podstawie aktu mianowania – stanowiska. Stosunek pracy powoda został więc nawiązany na podstawie mianowania i na takiej podstawie był realizowany przez kilkanaście lat, niezależnie od niezachowania przez obie strony stosunku pracy, określonego wymagania kwalifikacyjnego. Z kolei, jeżeli chodzi o to, że w dokumencie aktu mianowania nie określono składników i wysokości wynagrodzenia, to o nieistotności dotyczącego tej kwestii zarzutu skargi kasacyjnej świadczą ustalone okoliczności dotyczące określenia warunków wynagrodzenia na stanowisku określonym w akcie mianowania jeszcze w tym samym dniu przez Naczelnika Urzędu Skarbowego. W ten sposób zostały wszak zrealizowane – w sposób niekwestionowany także przez organ upoważniony do wydania aktu mianowania – wszystkie wymagane w art. 4 ust. 2 ustawy o p.u.p. składniki aktu mianowania.

Wobec bezzasadności zarzutów skargi kasacyjnej dotyczących kwalifikacji prawnej statusu powoda jako mianowanego urzędnika – bezzasadne są także zarzuty naruszenia wskazanych przepisów ustawy o służbie cywilnej oparte wyłącznie na zakwestionowaniu ustalonego prawidłowo pracowniczego statusu powoda.

Powód piastujący określone stanowisko na podstawie mianowania korzystał ze statusu pracowniczego określonego przepisami ustawy o pracownikach urzędów państwowych, w szczególności w zakresie zmiany stosunku pracy.

Sąd drugiej instancji zastosował prawidłowo do ustalonych okoliczności odwołania powoda ze stanowiska- aktem odwołania Dyrektora Izby Skarbowej z dnia 4 stycznia 2007 r. – przepis art. 10 ust. 1b ustawy o p.u.p. przewidujący możliwość przeniesienia urzędnika państwowego mianowanego na inne stanowisko, odpowiadające kwalifikacjom urzędnika i równorzędne pod względem wynagrodzenia – „jeżeli jest to konieczne ze względu na szczególne potrzeby urzędu”. Rozpatrzone zostały okoliczności, w których powód „poddął się” uprawnionemu przeniesieniu go na inne stanowisko, przeniesieniu dokonanego jednostronnym aktem właściwego organu. Przedstawiona przez Sąd drugiej instancji analiza okoliczności przyjęcia przez powoda nowego stanowiska jest w pełni prawidłowa. Nietrafne są natomiast zarzuty skargi naruszenia art. 60 k.c. w związku z art. 300 k.p. i art. 7 ustawy o służbie cywilnej. Wnoszący skargę

koncentrując uwagę na sytuacji faktycznej przyjęcia i wykonywania nowego stanowiska, bezpodstawnie wyprowadza stąd domniemane porozumienie jako uzgodniony przez obie strony stosunku pracy, akt pozbawienia powoda dotychczasowego statusu urzędnika państwowego mianowanego poprzez przejście na umowny stosunek pracy. Ocena prawna zaskarżonego wyroku trafnie odróżnia sytuację realizowania określonej ustawowo instytucji statusu urzędnika państwowego mianowanego (art. 10 ust. 1b ustawy o p.u.p.), od sytuacji złożenia przez pracownika oświadczenia woli (choćby dorozumianego) zmierzającego do rezygnacji z dotychczasowego statusu pracowniczego z przynależnymi doń przywilejami. Sąd drugiej instancji miał podstawy do ustalenia, że takiego oświadczenia woli nie można wydedukować z okoliczności faktycznych, które przedstawiały się jako forma podporządkowania się przez powoda (pogodzenia się) z uprawnieniem Dyrektora Izby Skarbowej na przeniesienie powoda na inne stanowisko.

Ponieważ w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd drugiej instancji wyraźnie ustalił, że „między stronami nie doszło do porozumienia obejmującego uzgodnienie nowego stanowiska powoda i dobrowolną rezygnację powoda z wynagrodzenia na poziomie gwarantowanym normą z art. 10 ust. 1b ustawy o pracownikach urzędów państwowych”, bezprzedmiotowy jest zarzut skargi naruszenia art. 18 § 2 w związku z art. 5 k.p. i w związku z art. 7 ustawy o służbie cywilnej i art. 10 ust. 1b ustawy o p.u.p. przez bezpodstawne sugerowanie jakoby Sąd drugiej instancji wykluczał dopuszczalność zawarcia porozumienia stron stosunku pracy urzędnika państwowego mianowanego co do przekształcenia statusu pracownika opartego na podstawie zatrudnienia.

Nie jest przekonująca argumentacja zarzutu naruszenia art. 10 ust. 1b ustawy o p.u.p. na skutek uznania przez Sąd drugiej instancji, że przeniesiony na inne stanowisko ze względu na szczególne potrzeby urzędu urzędnik państwowy mianowany zachował prawo do dotychczasowego wynagrodzenia. Stanowisko zaskarżonego wyroku uwzględnia oceny interpretacyjne wyrażone w tym zakresie w orzeczeniach Sądu Najwyższego. Potrzebne było bowiem na tle niejednoznacznej treści przepisu ustalenie usprawiedliwionej równowagi atrybutów statusu państwowych urzędników mianowanych, którzy z jednej strony uzyskiwali

szczególne gwarancje stabilizacji zatrudnienia na stanowiskach określonych w aktach mianowania, a z drugiej strony musieli poddawać się zmianom wynikającym ze szczególnych potrzeb urzędu, z równoczesną kompensacją gwarancji zachowania „równorzędnego” wynagrodzenia (por. wyroki: z dnia 26 czerwca 2007 r., I PK 18/07 i z dnia 14 stycznia 2011 r., I PK 176/10).

Zasadna natomiast okazała się ta część zarzutów materialnoprawnej podstawy skargi kasacyjnej, która dotyczy ustalenia zaskarżonego wyroku, że powód na zasadzie art. 110 ust. 1 i 2 oraz art. 111 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej z dnia 24 sierpnia 2006 r. (Dz.U. Nr 170, poz. 1218 ze zm.) zachował prawo do dotychczasowego wynagrodzenia po 1 stycznia 2008 r., pomimo to, że pierwszy z tych przepisów gwarantował zachowanie stosunków pracy nawiązanych na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych” nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2007 r.”. Sąd drugiej instancji trafnie uznał, że z przekształcenia – z mocy prawa (art. 110 ust. 2 ustawy) – stosunku pracy z mianowania na stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony nie wynikała z mocy prawa, jakkolwiek modyfikacja warunków należnego powodowi wynagrodzenia z okresu poprzedzającego przedmiotowe ustawowe przekształcenie. Zasadnie jednakże w skardze kasacyjnej wskazuje się na niewłaściwość zastosowania powołanych przepisów ustawy o służbie cywilnej bez uwzględnienia okoliczności wyprzedzających przedmiotowe przekształcenie stosunków pracy mianowanych urzędników państwowych. Ustawowe przekształcenia nastąpiły bowiem po upływie długiego okresu od wejścia w życie ustawy i w związku z tym – jak to wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 stycznia 2010 r., I PK 130/09 (LEX nr 558223) – skuteczne było złożenie przez pracodawcę, jeszcze w okresie okresu gwarancyjnego statusu mianowanych urzędników swoistego „uprzedzenia” pracownika, że jego warunki ulegną zmianie po upływie zagwarantowanej ustawą specjalnej i szczególnej ochrony. W rozpatrywanej sprawie zachodzą przesłanki uznania, że oparta na przepisach ustawy o służbie cywilnej przesłanka stabilizacji dotychczasowego należnego wynagrodzenia powoda ustała z dniem zakończenia okresu objętego ustawową gwarancją a jednocześnie uzyskania nowego statusu zatrudnienia na podstawie umowy na czas nieokreślony. Decydujące znaczenie ma to, że w dniu 1 stycznia

2008 r., powód zajmował stanowisko wyznaczone mu na skutek czynności pracodawcy od 4 stycznia 2007 r. i że już wówczas z czynności pracodawcy wynikało jednoznacznie jego oświadczenie woli o nowym - odpowiednim dla nowego stanowiska powoda – wynagrodzeniu, które ostatecznie wypłacano powodowi poczynając od dnia 1 maja 2007 r. O ile powyższe oświadczenie woli pracodawcy – o czym była mowa wyżej – nie odniosło skutku w okresie od 1 maja 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. ze względu na ochronę przysługującą powodowi będącemu wówczas mianowanym urzędnikiem państwowym, to zaktualizowało ten skutek, jako swoiste „uprzedzenie” z chwilą przekształcenia statusu powoda w zatrudnienie na podstawie umowy na czas nieokreślony. Z dniem tym bowiem (1 stycznia 2008 r.) przestały zachodzić przesłanki ochrony poprzedniego statusu powoda, które zapewniały mu wynagrodzenie wyższe – nieodpowiednie do zajmowanego stanowiska. Wobec tego, że wszystkie zdarzenia dotyczące określenia przez pracodawcę warunków wynagrodzenia na stanowisku zajmowanym przez powoda od 5 stycznia 2007 r. miały miejsce relatywnie długo przed wynikającym z ustawy o służbie cywilnej przekształceniem podstawy zatrudnienia należy uznać, że usprawiedliwione stało się już z dniem 1 stycznia 2008 r. „uzgodnienie” warunków wynagrodzenia powoda do zajmowanego stanowiska.

Wobec tego, uznając, że w powyższym zakresie podstawa skargi kasacyjnej naruszenia art. 65 k.c. w związku z art. 300 k.p. oraz art. 7, art. 110 i art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o służbie cywilnej jest oczywiście uzasadniona, a podstawa procesowa skargi okazała się nieuzasadniona (o czym dalej) Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁶ k.p.c. orzekł co do istoty sprawy zmniejszając zasądzone w zaskarżonym wyroku wynagrodzenie, z jego ograniczeniem tylko do należnego wynagrodzenia za okres do 31 grudnia 2007 r. i odpowiednią do tego modyfikacją zasądzonych należności odsetkowych (pkt 1 wyroku); w pozostałym zakresie niemająca uzasadnionych podstaw skarga podlegała oddaleniu stosownie do art. 398¹⁴ k.p.c. (pkt 2 wyroku). Nieuzasadniona jest procesowa podstawa skargi kasacyjnej. Wbrew zarzutowi dotyczącemu art. 328 § 2 w związku z art. 391 k.p.c., uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera wszystkie wymagane składniki, w szczególności przedstawia obie podstawy wyroku (faktyczną i prawną) ze

szczególnym uwzględnieniem wyników rozpoznania zarzutów apelacji. Na pewno nie ma racji skarżący w swym nieuargumentowanym twierdzeniu jakoby uzasadnienie wyroku, przez swe braki „nie poddawało się kontroli kasacyjnej”.

W pozostałym zakresie podniesione w podstawie procesowej zarzuty tylko pozornie dotyczą naruszenia wskazanych przepisów o postępowaniu dowodowym przez nierozpoznanie określonych dowodów np. umowy o pracę, aktu mianowania czy pisma z 25 stycznia 2007 r. W rzeczywistości w uzasadnieniu tych zarzutów skarżący kwestionuje ustalenia, zwłaszcza oceny prawne, które się wiążą ze wskazanymi dowodami i które zostały rozpoznane w związku z ich powtórzeniem w materialnoprawnej podstawie skargi.